

תוכן העניינים

פרק א' המשק והמדיניות הכלכלית

1. ההתפתחויות העיקריות 2
2. ההתפתחויות בעולם 10
3. המדיניות הכלכלית 12
- תיבה א'-1: המדיניות המוניטרית לנוכח זעזועי היצע 16
4. צמיחת המשק בטווח הארוך ותובנות לגבי המדיניות החברתית-כלכלית 20

פרק ב' הפעילות המצרפית: התוצר והתעסוקה

1. ההתפתחויות העיקריות ותנאי הרקע 30
2. הביקוש המצרפי והשימושים 33
3. ההתפתחויות המקרו-כלכליות בשוק העבודה 41
4. ההיצע ושיווי המשקל 44
- הצטמצמות העודף בחשבון השוטף בשנים האחרונות – ניתוח באמצעות רגרסיה 49
- תיבה ב'-1: הקשר בין מגמות בסחר העולמי ליצוא הסחורות הישראלי 51
- תיבה ב'-2: שינוי מבני בחקלאות: ירידת משקלם של ענפי גידולים עתירי מים 56

פרק ג' המדיניות המוניטרית והאינפלציה

- יעדי המדיניות המוניטרית 62
1. סביבת האינפלציה 62
2. המדיניות המוניטרית 76
3. בסיס הכסף ומצרפי הכסף 82
- תיבה ג'-1: ניתוח של פרמיית הסיכון האינפלציוני בציפיות האינפלציה 82
- הנמדדות משוק ההון 85

פרק ד' ההתפתחויות בשוק האשראי של המגזר העסקי ומשקי הבית

1. מבוא 92
2. החוב של המגזר העסקי 93
3. החוב של משקי הבית 101
- תיבה ד'-1: אוריינות פיננסית וממשקים דיגיטליים במערכת הבנקאות 119

פרק ה' הפריון ומיומנויות היסוד של העובדים בישראל: השוואה בין-לאומית

1. מבוא: פער הפריון בין ישראל לשאר המדינות ב-OECD 126
- תיבה ה'-1: גורמי מקרו לפערי הפריון בין ישראל למדינות המפותחות 127
2. מאפייני מיקרו: ההון האנושי – כמות ההשכלה לעומת איכותה 128
- תיבה ה'-2: סקר PIAAC 129
3. מיומנויות היסוד ופערי הפריון והשכר 130

פרק ו' המגזר הציבורי ומימונו

1. עיקרי ההתפתחויות 140
2. המצרפים הפיסקליים בישראל מפרספקטיבה בין-לאומית 143
3. הוצאות הממשלה 144
4. הכנסות הממשלה 148
5. הגירעון 150
6. החוב הציבורי ומימונו 152
7. שירותי הממשלה: התפתחות תקציב החינוך ואיכות ההוראה בשנים האחרונות 155

פרק ז' סוגיה במאזן התשלומים: פתיחות לסחר בין-לאומי בישראל ובעולם

1. עיקרי הדברים 168
2. הליברליזציה במדיניות סחר החוץ של ישראל 173
3. השינוי במדיניות הסחר של ארצות הברית 176
4. כימות ההשפעה של שינויים בשיעורי המכס על היקף הסחר 178

פרק ח' סוגיות ברווחה ומדיניות חברתית

- חלק א': ההתפתחויות בתעסוקה ובהתפלגות ההכנסות 182
- חלק ב': גיל הפרישה האפקטיבי כעשור לאחר העלאת גיל הפרישה הרשמי 188
- חלק ג': השיכון הציבורי בישראל כנקודת מוצא לשינוי במדיניות הסיוע בדיור 197

פרק ט' שוק הדיור

1. ההתפתחויות העיקריות 208
2. הגדלת היצע הדירות בשנים קודמות 208
3. העסקאות 210
4. המחירים 212
5. תוכניות הממשלה בתחום הדיור 213
- תיבה ט'-1: פרויקטים של התחדשות עירונית 220

רשימת הלוחות

פרק א' המשק והמדיניות הכלכלית

3.....	ההתפתחויות העיקריות, 2013 עד 2018	לוח א'-1
11.....	אינדיקטורים כלכליים: השוואה בין-לאומית, 2010 עד 2018	לוח א'-2
22.....	הצמיחה בעבר ותחזית הצמיחה על מרכיביה העיקריים	לוח א'-3
28.....	תרחישי השיפור בפיריון הכולל בהשוואה לתחזית הבסיסית 2015 עד 2065	לוח א'-4

פרק ב' הפעילות המצרפית: התוצר והתעסוקה

30.....	מדדים נבחרים לפעילות המשק, 1995 עד 2018	לוח ב'-1
32.....	ההתפתחויות הכלכליות בעולם, 1995 עד 2018	לוח ב'-2
33.....	התפתחות המקורות והשימושים, 1995 עד 2018	לוח ב'-3
34.....	שיעור השינוי ברכיבי הצריכה הפרטית	לוח ב'-4
35.....	שיעור השינוי ברכיבי היבוא של מוצרי צריכה	לוח ב'-5
35.....	הביקוש המקומי: תנאי הרקע ומדדים עיקריים להתפתחותו, 1995 עד 2018	לוח ב'-6
43.....	הנתונים העיקריים על שוק העבודה, 1995 עד 2018	לוח ב'-7
44.....	השינוי בתוצר של ענפי המשק, 1995 עד 2018	לוח ב'-8
45.....	היצע התוצר העסקי, 1995 עד 2018	לוח ב'-9
46.....	החיסכון, ההשקעה והחשבון השוטף, 1995 עד 2018	לוח ב'-10

פרק ג' המדיניות המוניטרית והאינפלציה

66.....	האינדיקטורים העיקריים להתפתחות האינפלציה והמדיניות המוניטרית, 2014 עד 2018	לוח ג'-1
67.....	התפתחות המחירים לפי רכיבים שונים, 2014 עד 2018	לוח ג'-2
82.....	שיעור השינוי במצרפי הכסף, 2014 עד 2018	לוח ג'-3
83.....	המקורות לשינוי בבסיס הכסף, 2014 עד 2018	לוח ג'-4

פרק ד' ההתפתחויות בשוק האשראי של המגזר העסקי ומשקי הבית

94.....	התפלגות החוב של המגזר העסקי הלא-פיננסי, 2016 עד 2018	לוח ד'-1
98.....	החוב של החברות הציבוריות (בש"ח) בחלוקה לפי ענפים ובהשוואה לגובה החוב בענפי התעשייה והחקלאות, 2008 עד 2018	לוח ד'-2

99	השפעת השינוי במקורות המימון על תזרים ההשקעה השנתי, החברות הציבוריות, 2000 עד 2017	לוח ד'-3
102	יתרות החוב של משקי הבית	לוח ד'-4
104	רגרסיית OLS של הצריכה פרטית והצריכה השוטפת על החוב לדיור ושלא לדיור	לוח ד'-5
פרק ה' הפריזון ומיומנויות היסוד של העובדים בישראל: השוואה בין-לאומית		
132	צעירים (בני 16-64) בהשוואה לפרטים בגילי העבודה העיקריים (25-64), ישראל ומדינות ההשוואה	לוח ה'-1
137	שיפור המיומנויות של החרדים והערבים בישראל	לוח ה'-2
פרק ו' המגזר הציבורי ומימונו		
141	הרכיבים העיקריים בהכנסות הממשלה הרחבה ובהוצאותיה, 2009 עד 2018	לוח ו'-1
146	שיעורי הגידול הנומינלי של ההוצאה הציבורית בישראל, 2002 עד 2018	לוח ו'-2
151	התפתחות הגירעון של הממשלה המרכזית, הכנסותיה והוצאותיה, 2007 עד 2018	לוח ו'-3
152	רכיבי הגידול בחוב הציבורי ברוטו, 2013 עד 2017	לוח ו'-4
157	התוספות התקציביות לרפורמות העיקריות במערכת החינוך, 2000 עד 2019	לוח ו'-5
פרק ז' סוגיה במאזן התשלומים: פתיחות לסחר בין-לאומי בישראל ובעולם		
170	אומדני היקף היבוא במסגרת מודל גרביטציה, שנת 2016	לוח ז'-1
171	המשתנה המוסבר – לוג היבוא בשנת 2016	לוח ז'-2
172	שיעור המכס הממוצע במדינות נבחרות	לוח ז'-3
173	אומדני היקף היבוא הביטורלי של ישראל והיבוא בפועל בשנת 2016	לוח ז'-4
174	חסמים בירוקרטיים ליבוא, ישראל בהשוואה למדינות ה-OECD, 2018	לוח ז'-5
175	שיעור היבוא החקלאי בסך היבוא, ישראל והחציון של מדינות ה-OECD שנת 2016	לוח ז'-6
175	שיעור הגידול של יבוא מוצרי צריכה נבחרים בשנת 2017 ובשנת 2018	לוח ז'-7
179	שיעור השינוי במדדי הייצור תעשייתי של ענפים נבחרים, 2017 ו-2018	לוח ז'-8
180	אמידת השפעת שיעור המכס על היקף הסחר הביטורלי במסגרת מודל גרביטציה, 1996 עד 2013	לוח ז'-9
	ההשפעה של העלאת שיעור המכס בנקודת אחוז על היקף הסחר, אומדנים לשנים 1989 עד 2013	

פרק ח' סוגיות ברווחה ומדיניות חברתית

186.....	2017	מאפיינים של משקי הבית שראשיהם בני 25—54 (גילי העבודה העיקריים), השינוי בגיל הפרישה האפקטיבי על פי השיטה הדינמית, ההפרש בין קוהורטות שהושפעו מהשינוי בגיל הפרישה ואלה שלא הושפעו, לפי מגדר והשכלה	לוח ח'-1
192.....	2017	השינוי בגיל הפרישה האפקטיבי על פי שיטת הקוהורטות, ההפרש בין קוהורטות שהושפעו מהשינוי בגיל הפרישה לקוהורטות שלא הושפעו, לפי מגדר והשכלה	לוח ח'-2
194.....	2017	השינוי בגיל הפרישה האפקטיבי על פי שיטת הקוהורטות, ההפרש בין קוהורטות שהושפעו מהשינוי בגיל הפרישה לקוהורטות שלא הושפעו, לפי מגדר והשכלה	לוח ח'-3
198.....	(2018)	השיכון הציבורי והסיוע לשכירת דירה בשוק החופשי, נתונים נבחרים	לוח ח'-4

פרק ט' שוק הדיור

209.....	2008 עד 2018	שוק הדיור : נתונים נבחרים, משך הזמן שחלף בין מכרז המקרקעין ליזמים לבין ההגרלה לזכאים,	לוח ט'-1
216.....	2016 עד 2018	מספר הדירות בהגרלות הראשונות של "מחיר למשתכן" ומספר הזוכים,	לוח ט'-2
216.....	2016 עד 2018	מכרזי המקרקעין ב"מחיר למשתכן" שהסתיימו ללא זוכה,	לוח ט'-3
218.....	2015 עד 2018	יעדי השיווק בהסכמי הגג והשיווק בפועל	לוח ט'-4
219.....			לוח ט'-5

בכתיבת הדוח השתתפו ספי בכר, יונתן בן-שימול, קובי ברוידא, ארנון ברק, מאיה הרן-רוזן, דארין וייסמן, אורי זילבר, איתמר כספי, יובל מזר, דניאל נתן, יותם סמואל, גל עמדי, אדית פראנד-זנד, יואב פרידמן, רוני פריש, נטליה פרסמן, שי צור, עירית רוזנשטרום, תמר רמות-ניסקה, אלה שחר, מיכאל בן-יצחק, גיא הרפז, מתן וינברג, שלי חתן, מעיין טרפר-וכטל, איתי קדמי, מיכאל קוזין, שלמה ראובן, ויקי רובשבסקי ויצחק שיזגל. תודה לאילנה לוי, רותי זקוביץ', מאיר דוביצקי, יהודה פאש וסימה נסים על עריכת הלשון, התרגום והעיצוב.